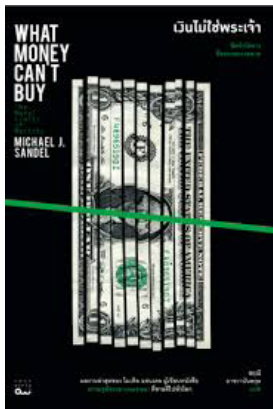

แนะนำหนังสือ: “ความยุติธรรมและเงินไม่ใช่พระเจ้า”

ศุภกิจ วรธรรมศุภกิจ

ศูนย์ผู้นำธุรกิจเพื่อสังคมแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Michael J. Sandel. Justice: what the right thing to do? New York: Farrar, Straus and Giroux, 2010. ISBN 978-0-374-18065-2

ไมเคิล เจ แซนเดล. เงินไม่ใช่พระเจ้า : ชีตจำกัดทางศีลธรรมของตลาด (What Money Can't Buy : The Moral Limits of Markets) openworlds, 2013. ISBN 978-6-169-15970-4

“ความยุติธรรม” เป็นคำที่ได้ยินบ่อยอยู่เป็นประจำ โดยเฉพาะการร้องหาถึงความยุติธรรม ซึ่งหมายความว่า ได้ว่า ที่ไหนมีการเรียกร้องความยุติธรรม แสดงความที่นั่นไม่มีความยุติธรรม กล่าวในทางหนึ่ง ความยุติธรรมเป็นสามัญสำนึกของการอยู่ร่วมกันอย่างเสมอภาคในการดำเนินชีวิตของปัจเจกชนร่วมกันในสังคม หากแต่คำที่ได้ยินบ่อยนั้น มีความหมายในความเข้าใจของแต่ละคนอย่างไร แล้วจะนำไปปฏิบัติเยี่ยงไรก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง อย่างไรก็ตาม เราควรทำความเข้าใจในทศวรรษนี้ให้กระจ่างในระดับหนึ่งก่อน เพื่อที่จะไม่เสียเปล่ากับสิ่งที่เรียกร้องทั้งที่ไม่รู้ว่ามันคืออะไร

แซนเดลได้ตั้งคำถามง่าย ๆ ด้วยมโนทัศน์ สวัสดิการ เสรีภาพ และคุณธรรม ว่าไม่ได้เป็นเพียงคำถามระดับปัจเจกชน แต่เกี่ยวเนื่องไปถึงกฎหมายที่ควรเป็น และสังคมควรจะได้รับการจัดการอย่างไร ซึ่งทั้งหมดเป็นคำถามเกี่ยวกับความยุติธรรม เพื่อที่จะตอบคำถาม แซนเดลแนะนำว่าเราต้องสำรวจความหมายของความยุติธรรมก่อน เพราะในแต่ละแนวความคิดล้วนมีวิธีการที่แตกต่างกันในการพิจารณาถึงความยุติธรรม อาทิ สวัสดิการขั้นสูงสุด การเคารพเสรีภาพ และการสนับสนุนคุณธรรม เป็นต้น แซนเดลพิจารณาถึงความยุติธรรมโดยสำรวจจุดอ่อนและจุดแข็งของเหล่ามโนทัศน์ข้างต้น บนฐานปรัชญาศีลธรรมอย่าง อรรถประโยชน์นิยม (Utilitarianism) อิสระเสรีนิยม (Libertarianism)

ในขณะเดียวกัน ดิเลมมาของประเด็นคำถามทางปรัชญาการเมืองในเรื่องคุณธรรมของพลเมืองแบบอาริสโตเติล ได้นำมาสู่การแบ่งยุคทางความคิดทางการเมืองแบบโบราณกับสมัยใหม่ อาริสโตเติลกล่าวไว้ว่า ความยุติธรรมหมายถึงการให้ในสิ่งที่ประชาชนสมควรได้ สิ่งที่เหมาะสมได้กำหนดโดยคุณธรรม ในทางตรงกันข้าม ค้านท์และรอลส์อ้างว่า หลักการของความยุติธรรม ซึ่งหมายถึงสิทธิของเราไม่ควรที่จะวางอยู่บนแนวคิดเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับคุณธรรม หรือทางที่ดีสุดชีวิต ทั้ง ๆ ที่สังคมที่ยุติธรรมให้การเคารพต่อเสรีภาพของแต่ละคนในการที่เขาและเธอเลือกมโนทัศน์ของชีวิตที่ดี กล่าวคือ แนวคิดโบราณมองความยุติธรรมเริ่มต้นที่คุณธรรม ขณะที่ แนวคิดสมัยใหม่เริ่มต้นด้วยเสรีภาพ อย่างไรก็ตาม ข้อถกเถียงเกี่ยวกับความยุติธรรมได้เข้ามาอยู่ท่ามกลางผู้คนสามัญในการเมืองร่วมสมัย เราต้องการความรุ่งโรจน์และเสรีภาพ หากแต่ความต้องการล้วนมีสิ่งขัดแย้งอยู่ในตัวของมันเอง การโยนข้อถกเถียงดังกล่าวไปยังสังคมที่มีการศึกษาที่ดีในระดับหนึ่ง น่าจะเป็นทางออกของประเทศที่มีความขัดแย้งและเรียกร้องถึงความยุติธรรมที่มีหลักการ มีใช้หลักกฎ หรือหลักพวกกฎ แต่ฝ่ายเดียว ทั้งนี้ แซนเดลแนะนำว่า “การคิดเกี่ยวกับความยุติธรรมดูเหมือนจะเล็งไม่ได้ที่เราต้องมีส่วนร่วมในการคิดเกี่ยวกับวิธีการที่ดีของการดำรงชีวิต”

ด้วยอรรถประโยชน์นิยมตามแนวคิดของเบนแธม “หลักการสูงสุดของศีลธรรมคือ เพื่อความสุขสุดขีด ที่ลดความสำราญอยู่เหนือความเจ็บปวดทั้งหมด” ตามความเห็นนี้ “สิ่งที่ถูกต้องควรทำก็คืออะไรก็ตามที่จะเป็นประโยชน์สูงสุด” ประโยชน์ก็คืออะไรก็ตามที่สร้างความสำราญและความสุข ป้องกันความเจ็บปวดและทุกข์ระทมไม่เฉพาะแต่ในปัจเจกชน แต่รวมไปถึงกฎหมายและนโยบาย รัฐบาลควรทำในสิ่งที่ก่อให้เกิดความสุขสุดขีดของชุมชนทั้งหมด เมื่อชุมชนเป็นร่างสมมติที่รวมคนจำนวนมากเข้ามารวมกัน ต่อมา มิลล์ ได้กล่าวถึง สิทธิปัจเจกชนที่ไม่ยึดหยุ่นนั้น ต้องการสิ่งที่แข็งแกร่งกว่าประโยชน์กับการอ้างเหตุผลที่ชอบ ซึ่งก็คือหลักเสรีภาพที่ต้องการพื้นฐานทางศีลธรรมที่หนักแน่นเสียยิ่งกว่าประโยชน์ เพราะ ประโยชน์ของคนหมู่มากอาจเบียดเบียนคนหมู่น้อยให้เกิดความทุกข์และคับข้องใจได้

มาพิจารณากันที่อรรถประโยชน์ดูบ้าง จะเห็นว่า ความเป็นเจ้าของตัวตนของตนเองเป็นหนทางของเสรีภาพ รัฐบาลไม่ควรระงับการคุมกำเนิดหรือการทำแท้ง เพราะถ้าผู้หญิงควรมีเสรีภาพในการตัดสินใจว่าจะจัดการอย่างไรกับร่างกายของเหล่าพวกเธอ กฎหมายไม่ควรลงโทษการคบชู้ โสเภณี และรักร่วมเพศ เพราะว่าการสมยอมของผู้ใหญ่ควรมีอิสระในการเลือกคู่สำหรับตนเอง หรือการปลุกถ่ายอวัยวะอย่างไต้หวัน ก็เป็นเรื่องของร่างกายของปัจเจกชน สามารถขายอวัยวะร่างกายได้อย่างอิสระ ยิ่งไปกว่านั้น สามารถเลือกที่จะตายตามประสงค์เพราะว่าเป็นร่างกายของเราเอง ทั้งนี้ แนวคิดดังกล่าวได้สร้างข้อถกเถียงมากมายสำหรับประเด็นเสรีภาพในการเลือก ในเมื่อเราเป็นเจ้าของร่างกาย เจ้าของชีวิต เราจึงควรมีอิสระเสรีที่จะทำอะไรก็ตามที่ต้องการทราบได้ที่ไม่เกิดอันตรายต่อผู้อื่น

ผู้เขียนขอใช้ประโยชน์จากแนวคิดข้างต้นมาชวนอภิปรายในบริบทสังคมเราบ้าง ถ้าเรามองถึงประโยชน์เป็นหลัก กรณีของการเปิดบ่อนกาสิโนขนาดใหญ่อย่างถูกต้องในประเทศจะเป็นเช่นไร หรือการขยายคุณภาพทางการศึกษาที่ไม่ต้องการความรู้ตามอย่างที่คนส่วนใหญ่ต้องการจะเป็นเช่นไร หรือการค้าขายเกี่ยวกับมนุษย์ ทารก ทาส คนใช้ อวัยวะ จะเป็นเช่นไร ตัวข้อดีของการสูบบุหรี่ก็คือ ภาษีที่ได้ ตายก่อนวัย ซึ่งอาจเป็นเรื่องที่ดีต่อสังคมก็เป็นไปได้ ยิ่งไปกว่านั้น เป็นการตอกย้ำถึงความยุติธรรมของแต่ละคนตามแต่ละประโยชน์ที่ตนจะได้อย่างสุดขีด แนวคิดอรรถประโยชน์นิยมไม่ใช่เรื่องใหม่ และมีข้อถกเถียงมากกว่าศตวรรษ หากแต่การที่แซนเดลนำมาสร้างข้อถกเถียงเกี่ยวกับความยุติธรรม จึงเป็นสิ่งที่ควรค่าที่เราจะนำมาอภิปรายกันในประเด็นเชิงลึกต่อไป

กล่าวได้ว่า หนังสือของแซนเดล ที่รวบรวมมาจากการบรรยายรายวิชาประวัติศาสตร์การเมืองนั้น เต็มไปด้วยตัวอย่างและข้อถกเถียงมากมายที่ผู้อ่านไม่จำเป็นต้องอยู่ในสายวิชาการเท่านั้น ผู้สนใจทั่วไปในการการตั้งคำถามถึงการดำเนินชีวิตที่ดีและความยุติธรรมในสังคม ได้มาซึ่งการตระหนักถึงประเด็นศีลธรรมจริงๆ ในชีวิตประจำวัน

- โดยพื้นฐานแล้วควรอ่าน บทที่ 1 Doing the right thing และบทที่ 4 Markets and morals
- สำหรับผู้สนใจในฐานคติทางปรัชญาสามารถศึกษาภาพรวมโดยง่ายจากบทที่ 2 Utilitarianism และบทที่ 3 Libertarianism
- ส่วนที่หนังสือให้ความสำคัญกับนักปรัชญาชื่อดัง ซึ่งแซนเดลอธิบายได้ง่าย กระฉับกระเฉง และทั้งข้อขบคิดในบทที่ 5 Immanuel Kant บทที่ 6 John Rawls และบทที่ 8 Aristotle
- ทั้งนี้บทที่สร้างความประทับใจ มีตัวอย่างมากมายที่ชัดเจน (ในบริบทตะวันตก) บทที่ 9 Dilemmas of loyalty เพื่อย้อนกลับมามบทที่ 7 Arguing affirmative active และบทสุดท้ายที่เสมือนบทเริ่มต้น Justice and the common good
- ท้ายที่สุด เราคงต้องกลับมาสู่ข้อรองของหนังสือเล่มนี้ ก็คือ “อะไรคือสิ่งที่ถูกต้องควรทำ” ในวิธีการที่ดีของการดำเนินชีวิตของปัจเจกชนของสังคมร่วมสมัยในปัจจุบัน

อย่างไรก็ดี ข้อถกเถียงของแซนเดลประการหนึ่งที่น่าสนใจใน “เงินไม่ใช่พระเจ้า” ก็คือ ความกลวงเปล่าทางศีลธรรมของการเมืองร่วมสมัยมีปมเกิดหนึ่งคือ ความพยายามที่จะสล้างแนวคิดเรื่อง “ชีวิตที่ดี” ออกจากวาทกรรมสาธารณะ โดยมักยืมกรณให้คนละทั้งความเชื่อส่วนตัวทางศีลธรรมและจิตวิญญาณเวลาเข้าสู่พื้นที่สาธารณะ ถึงแม้ความลึกลับที่จะยอมรับข้อถกเถียงว่าด้วยชีวิตที่ดีเข้าสู่การเมืองจะมีเจตนาดี แต่มันก็เปิดทางให้ลัทธิตลาดเหนือทุกสิ่งและการใช้เหตุผลแบบตลาดครอบงำความคิดคนต่อไป กล่าวได้ว่า การใช้เหตุผลแบบตลาดยังทำให้ชีวิตสาธารณะของเราสิ้นไร้การถกเถียงทางศีลธรรม เสน่ห์ส่วนหนึ่งของตลาดจากการที่มันไม่ตัดสินว่ารสนิยมที่ตอบสนองนั้นดีหรือเลว ตลาดไม่ถามว่าวิธีคิดสินค้าบางวิธีดีกว่าหรือสูงส่งกว่าวิธีอื่นหรือไม่ ตลาดไม่ตำหนิตีเดียหรือเตือนใคร ไม่แยกแยะระหว่างรสนิยมสูงส่งกับรสนิยมสามัญ คนซื้อกับคนขายต่างตัดสินใจเองว่าจะให้มูลค่าเท่าไรกับสิ่งที่กำลังเปลี่ยนมือ

แซนเดลได้อธิบายข้อถกเถียงข้างต้นอย่างกระชับ ไวในบทที่ชื่อ “ตลาดเบียดขับศีลธรรมอย่างไร” กับคำถามชวนขบคิดถึงสิ่งที่เงินซื้อได้ และสิ่งที่เงินซื้อไม่ได้ ถึงแม้เงินจะเป็นหน่วยในการแลกเปลี่ยนที่เป็นสากลและมีความสมบูรณ์ในตัวของมันเอง แต่ก็มีสิ่งที่เงินซื้อไม่ได้กับสิ่งที่เงินซื้อได้ หากจะเป็นเรื่องที่ควรหรือไม่ก็อีกประเด็นหนึ่ง เมื่อเงินเป็นสิ่งที่ทำให้สิ่งของนั้นมีคุณค่าไม่ใช่ในตัวของมันเอง แต่เป็นคุณค่าจากการที่เงินเข้าไปให้มูลค่าอย่างใดก็ได้ เงินที่สามารถซื้อสรรพสิ่งได้ ก็เชื่อว่าจะสามารถซื้อคุณค่าที่แท้จริงของสรรพสิ่งได้ แซนเดลยกตัวอย่างสิ่งที่เงินซื้อไม่ได้ อย่างเช่น การซื้อเพื่อนให้มาเป็นเพื่อนและการซื้อรางวัลต่าง ๆ เป็นการซื้อตัวเพื่อนและตัวรางวัลแต่ไม่ได้ความเป็นเพื่อนและได้รับรางวัลจากความสามารถที่ได้รับการยอมรับจนได้รับรางวัล กับสิ่งที่เงินซื้อได้ แต่เถียงกันได้ว่าควรหรือไม่ควร อย่างเช่น ไทหรือการเปลี่ยนถ่ายอวัยวะและเด็กที่ซื้อมาเพื่อรับเลี้ยงเป็นลูก ซึ่งเป็นความต้องการที่ผู้ซื้อยังคงใช้ไต่และเด็กก็ยังคงสภาพการทำงานในความเป็นตัวของมันเองอยู่ได้

แซนเดลได้เสนอข้อคัดค้านตลาดสองประการที่สันตะเทือนต่อวิวาทะที่ว่าด้วยเงินควรซื้ออะไรได้และอะไรไม่ได้ ด้วยข้อโต้แย้งแต่ละข้อที่อ้างอุดมคติทางศีลธรรมที่แตกต่างกัน ก) ข้อโต้แย้งเรื่องความเป็นธรรมถมาถึงความเหลื่อมล้ำซึ่งสะท้อนจากการตัดสินของตลาดอ้างอุดมคติเรื่องการยินยอม เป็นการยินยอมภายใต้สถานการณ์เบื้องหลังที่เป็นธรรม กับ ข) ข้อโต้แย้งเรื่อง คอร์รัปชันถมาถึงทัศนคติและปทัสฐานซึ่งความสัมพันธ์ทางตลาดอาจก่อให้เกิดความเสียหายเป็นอุดมคติทางศีลธรรมที่เรียกร้องให้เห็นความสำคัญทางศีลธรรมของสิ่งที่เป็นเดิมพัน สิ่งที่มีการตีค่าและการแลกเปลี่ยนของตลาดกำลังทำให้เสื่อมลงและลดลบนปทัสฐาน ซึ่งแซนเดลได้อธิบาย ดังนี้

“ข้อโต้แย้งเรื่องความเป็นธรรมกับข้อโต้แย้งเรื่องคอร์รัปชันแตกต่างกันตรงนัยยะที่มันมีต่อตลาด ข้อโต้แย้งเรื่องความเป็นธรรมไม่คัดค้านการนำสินค้าบางอย่างเป็นไปขายด้วยเหตุผลว่ามันมีค่าหรือศักดิ์สิทธิ์หรือประเมินค่ามิได้ แต่คัดค้านบนภูมิหลังความเหลื่อมล้ำซึ่งรุนแรงถึงขนาดสร้างเงื่อนไขการต่อรองที่ไม่เป็น ธรรม ... ในทางตรงกันข้าม ข้อโต้แย้งเรื่องคอร์รัปชันเน้นไปที่ลักษณะของตัวสินค้าและปทัสฐานที่ควรกำกับมัน ข้อโต้แย้งนี้ขัดไม่ได้ด้วยการกำหนดเงื่อนไขของการต่อรองที่เป็นธรรม กระทั่งในสังคมที่ไร้ซึ่งความแตกต่างอันอยู่ดีธรรมของอำนาจและความมั่งคั่งก็จะมีหลายสิ่งที่เงินไม่ควรซื้อได้ เพราะมันได้โอบอุ้มคุณค่าบางอย่างเอาไว้” (หน้า 127 - 128)

ตัวอย่างของการพึ่งพาความตายในการสร้างรายได้ของนักลงทุนในประกันโกลด์ตายและผู้ที่เลี้ยงชีพด้วยความตายของคนอื่นอย่าง เจ้าหน้าที่ชันสูตรศพ สัปเหร่อ และคนขุดหลุมฝังศพ แซนเดลได้ยกตัวอย่างจาก เดอะนิวยอร์กไทมส์ เขียนถึง ไมก์ โทมัส ชาวเมืองดีทรอยต์วัยสามสิบสี่ปี ผู้ทำงานเป็น “นักเก็บศพ” ของสถานเก็บศพประจำเขต งานของเขาคือไปเก็บศพผู้ตายมาส่งสถานเก็บศพ ได้เงินค่าหัวจากการเก็บศพละ 14 เหรียญ ในเมื่อเมืองดีทรอยต์มีอัตราการฆาตกรรมสูงมาก โทมัสจึงมีรายได้ 14,000 เหรียญต่อปี แต่พอความรุนแรงลดลง หมายถึงมีคนตายน้อยลงจำนวนศพต่อรายได้ของเขา ก็ลดลงด้วย ดังนั้น การจ่ายค่าตอบแทนนักเก็บศพในรูปแบบค่าธรรมเนียมต่อศพอาจมีเหตุผลทางเศรษฐศาสตร์ แต่มันก็มีต้นทุนทางศีลธรรม การปล่อยให้คนงานมีเดิมพันทางการเงินใน

ความตายของเพื่อนมนุษย์ น่าจะบั่นทอนให้สำนึกทางศีลธรรมของเขาและเราเสื่อมลงกว่าเดิม จะเห็นได้ว่า การลดทอนความเป็นมนุษย์มาสู่จำนวนศพหรือเป็นค่าหัว ทำให้เราเข้าใจถึง ค่าตอบแทนที่เป็นลักษณะ “ค่าหัว” ที่เป็นรายได้ต่อภาคธุรกิจ อาทิ นักล่าค่าหัวจากการหาคนเข้าบริษัททำงานหรือการที่แพทย์ได้ค่าตอบแทนจากการตรวจเป็นรายหัว หรือทหารรับจ้างได้ค่าตอบแทนจากการสังหารฝ่ายตรงข้าม [ไม่ต่างไปจากตำรวจได้ค่าหัวจากการจับผู้ร้าย] ฯลฯ เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงศีลธรรมกับรายได้ที่เพิ่มขึ้นด้วย ข้ออ้างเพื่อการอยู่รอดได้หรือไม่ หรือเป็นสิ่งที่เราคุ่นเคืองและซาซนกับปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมของเราไปแล้ว

ตัวอย่างเรื่อง “ขายเลือด” แชนเดลได้ให้ข้อคิดผ่านงานวิจัยเรื่องการบริจาคเลือดของริชาร์ด ทิตมัสส์ นักสังคมวิทยาชาวอังกฤษ ที่ทำการเปรียบเทียบระบบการรับบริจาคเลือดในสหราชอาณาจักรกับสหรัฐอเมริกา ซึ่งเลือดทั้งหมดที่ได้มาจากการบริจาคจากผู้อาสาสมัคร ไม่มีการซื้อขาย กับระบบที่บางส่วนมาจากการบริจาคและบางส่วนมาจากธนาคารเลือดเชิงพาณิชย์ซื้อมาจากคนที่ยินดีขายเลือดแลกเงิน ซึ่งปกติเป็นคนจน ทิตมัสส์บอกว่าถึงแม้คนจะชอบอ้างถึงประสิทธิภาพของตลาด แต่ระบบอเมริกันกลับนำไปสู่ภาวะขาดแคลนเลือดเรื้อรัง เลือดสูญเสียเปล่า ต้นทุนแพงกว่า และมีความเสี่ยงสูงที่เลือดจะติดเชื้อ ในขณะที่เดียวกัน ข้อเสนอทางศีลธรรมในการคัดค้านการแปลงเลือดเป็นสินค้า เมื่อตลาดเลือดฉวยโอกาสเอาเปรียบคนจน ธนาคารเลือดแสวงกำไรจากนักโทษประหารที่อยากได้เงิน การแปลงเลือดเป็นสินค้าส่งผลให้ได้เลือดมาจากคนจน คนไร้ฝีมือ คนว่างงาน คนผิวดำ และผู้มีรายได้น้อยกลุ่มอื่นๆ มากกว่าเดิม จึงเป็นการกระจายเลือดจากคนจนไปยังคนรวย การแปลงเลือดเป็นสินค้าเป็นการบั่นทอนจิตวิญญาณของการเห็นแก่ผู้อื่นและบ่อนทำลาย “ความสัมพันธ์เชิงการให้” อันเป็น คุณลักษณะที่เข้มแข็งของชีวิตสังคม ท้ายที่สุด การแปลงเลือดและความสัมพันธ์กับผู้บริจาคเป็นสินค้าได้ไปก่อกวนการแสดงออกซึ่งความมีน้ำใจและบ่อนเซาะสำนึกในชุมชนเป็นไปได้อย่างไร ที่ชัยชนะของตลาดทำให้ตลาดอยู่เหนือทุกสิ่งและเงินสามารถซื้อสรรพสิ่งได้ อีกทั้งตลาดคือกฎแห่งความรุ่งโรจน์ในการบรรลุประโยชน์สาธารณะ กล่าวอีกนัยหนึ่ง ตลาดและวิธีคิดของมันได้เข้ามาจำกัดวิถีการดำเนินชีวิตของคนในปัจจุบัน ครอบคลุมในมิติต่างๆ จนทุกอย่างกลายเป็นลักษณะเชิงพาณิชย์ ที่สามารถใช้เงินเป็นมาตรวัดเทียบเคียง และสามารถนำมาซื้อขายได้อย่างเป็นเรื่องธรรมดา อาทิ การจ้างเด็กอ่านหนังสือ การจ้างทหารรับจ้างให้ออกรบ บริการอัมพูนของมารดาในประเทศกำลังพัฒนา การยื่นต่อคิวแทน การซื้อสิทธิในการเข้าเรียนมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง ฯลฯ แชนเดลได้ใช้ประเด็นตลาดกับศีลธรรมอธิบายให้เห็นแต่ละแง่มุมอย่างคูลาน ด้วยการตั้งคำถามย้อนกลับไปถึงความต้องการของเราที่ให้ความสำคัญกับตลาดจนลืมความต้องการที่แท้จริงไป

ชื่อเสียงของไมเคิล แชนเดล ไม่ได้จำกัดอยู่แต่ในความเป็นศาสตราจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดเท่านั้น หากแต่หนังสือ Justice: What's the right thing to do และ What Money Can't Buy: The moral limits of markets ลัทธิบูชาตลาดอันเป็นที่นิยมสำหรับผู้สนใจทั่วไป ได้รับการแปลเป็นหลายภาษา ได้ทำให้แชนเดลกลายมาเป็นผู้ที่สาธารณชนให้การยอมรับและติดตามผลงานหนังสือ ตลอดจนการบรรยายที่ได้รับความนิยมสูงสุดในประวัติศาสตร์ของฮาร์วาร์ดอีกด้วย (โปรดดู <http://www.justiceharvard.org/>) ทั้งนี้ แชนเดลได้ตั้งคำถามและเชิญชวนให้ผู้สนใจทั่วไป เข้ามาสู่บรรยายภาควิชาของการถกเถียงประเด็นปรัชญาศีลธรรมกับการมีชีวิตที่ดีในบริบทสังคมทุนนิยมสมัยใหม่ โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกาในลัทธิทุนนิยมเสรีที่เน้นบูชาตลาด กล่าวอีกนัยหนึ่งหนังสือ What Money Can't Buy เป็นภาคต่อเนื่องจาก Justice ที่ทำการขยายความ พร้อม ข้อมูลที่เป็นกรณีต่างๆ ผ่านการอธิบายที่สามารถเข้าใจได้ไม่ยาก สำหรับภาษาไทยได้รับการแปลจาก สฤณี อาชวานันทกุลนักวิชาการและนักแปลที่มีความรู้ทั้งในเนื้อหาและความเชี่ยวชาญในภาษาที่ผู้อ่านไว้วางใจในฝีมือได้เป็นอย่างดี อีกทั้งผู้สนใจความคิดแชนเดลสามารถตามอ่าน ปรัชญาสาธารณะ: Public Philosophy ได้เพิ่มเติมอีกด้วย